

Pisma procesowe w sprawach karnych z objaśnieniami

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Wprowadzenie

Postępowanie karne toczy się według reguł ściśle określonych w Kodeksie postępowania karnego. Jego uczestnicy mogą składać wnioski lub oświadczenia na piśmie albo ustnie do protokołu. Za oświadczenie złożone na piśmie uważa się również oświadczenie złożone elektronicznie. Oświadczenie składane elektronicznie opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym i wysyła na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z 18.11.2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz.U. poz. 2320), wpisany do bazy adresów elektronicznych. Oświadczenie złożone elektronicznie włącza się do akt sprawy (art. 116 KPK), jednak w wielu przypadkach czynność procesowa musi być dokonana na piśmie, a przepisy KPK określają wymogi, jakie musi ono spełniać. Mogą to być warunki ogólne, określone w art. 119 § 1 KPK, który przewiduje, że pismo procesowe powinno zawierać:

- 1) oznaczenie organu, do którego jest skierowane, oraz sprawy, której dotyczy;
- 2) oznaczenie oraz adres wnoszącego pismo, a także – w pierwszym piśmie złożonym w sprawie:
  - a) oświadczenie wnoszącego pismo będącego podmiotem niepublicznym, o wyrażeniu zgody na dokonywanie doręczeń na adres do doręczeń elektronicznych, wraz ze wskazaniem tego adresu albo braku takiej zgody, chyba że takie oświadczenie już zostało przez niego w tym postępowaniu złożone,
  - b) numer telefonu, telefaksu i adres poczty elektronicznej lub oświadczenie o ich nieposiadaniu;
- 3) treść wniosku lub oświadczenia, w miarę potrzeby z uzasadnieniem;
- 4) datę i podpis składającego pismo.

Dla niektórych pism przewidziane są szczególne wymagania, np. dla środków odwoławczych konieczne jest wskazanie zaskarżonego rozstrzygnięcia lub ustalenia, sformułowanie zarzutów stawianych rozstrzygnięciu lub ustaleniu i podanie, czego domaga się skarżący, a jeśli środek odwoławczy pochodzi od oskarżyciela publicznego, obrońcy lub pełnomocnika, powinien zawierać uzasadnienie (art. 427 § 1 i 2 KPK).

Jeżeli pismo nie odpowiada warunkom formalnym, zarówno ogólnym, jak i szczególnym, a brak jest tego rodzaju, że pismo nie może otrzymać biegu, albo brak polega na niezłożeniu należytych opłat lub upoważnienia do podjęcia czynności procesowej, wzywa się osobę, która wniosła pismo, do usunięcia braku w terminie 7 dni. Wzywając do usunięcia braku osobę, która wniosła pismo, poucza się o skutkach procesowych wyrażenia zgody albo jej braku (art. 120 § 1–2 KPK).

Wprawdzie Kodeks postępowania karnego nie zawiera szczegółowych regulacji co do sposobu sporządzania pism, lecz w praktyce wypracowano określone reguły, które mają, z jednej strony, przyczynić się do ich skuteczności, a z drugiej – ułatwić organom procesowym ich rozpoznanie. Pisma te, poza spełnieniem ustawowych wymagań formalnych, powinny być ujęte w sposób syntetyczny i napisane zrozumiałym językiem prawnym lub prawniczym, pozbawionym metafor. Obszerne wywody zawierające treści nieistotne dla rozstrzygnięcia nie tylko powodują znużenie u zapoznającego się z nimi, ale także w gąszczu różnych wątków znikają najważniejsze argumenty. O skuteczności pisma nie decyduje jego obszerność, ale celność argumentacji.

Właściwe sporządzanie pism procesowych sprawia trudności przede wszystkim w zakresie nadania im właściwej formy, prawidłowego ujęcia kwestii, które mają być poruszone, a także przytaczanej argumentacji.

Wychodząc naprzeciw tym trudnościom, w niniejszym zbiorze zawarto wzory pism, których podstawę sporządzenia stanowi Kodeks postępowania karnego. Pomińto, jako przekraczające zakres publikacji, pisma w postępowaniu karnym wykonawczym, przewidziane w Kodeksie karnym wykonawczym.

Podstawową materię stanowią wzory pism procesowych, których przedmiotem są abstrakcyjne stany faktyczne, ale mogące wystąpić w praktyce. Nie są to tylko schematycznie ujęte wzory, lecz wypełnione konkretną treścią. Mogą być podstawą dla sporządzenia pism w określonych sprawach, zawierających zbliżone lub całkowicie odmienne stany faktyczne.

Nie ograniczono się tylko do podania konkretnego pisma modelowego co do formy i treści, ale także zamieszczono objaśnienia, w których wskazano problemy wynikające na tle danego pisma, a ich wyjaśnienia dokonano przede wszystkim na podstawie judykatury. Dzięki temu opracowanie odgrywa jednocześnie rolę krótkiego komentarza praktycznego.

Pogrupowania wzorów dokonano na podstawie kryterium chronologicznego przepisów Kodeksu postępowania karnego.

Publikację przygotowano z myślą o osobach chcących samodzielnie sporządzić określone pismo, a niemających właściwego przygotowania, a także o tych zajmujących się profesjonalnie świadczeniem pomocy prawnej. Z tego względu pominięto pisma procesowe sporządzane przez oskarżyciela publicznego oraz organy postępowania przygotowawczego, a także przez sądy.

Zamieszczone pisma mają charakter abstrakcyjny, co oznacza, że stany faktyczne, organy procesowe, nazwiska i nazwy organów w nich wymienione nie wystąpiły w kontekście wynikającym z treści pisma. Niemniej zachowano nazewnictwo i strukturę sądów oraz innych organów, aby ułatwić właściwe określenie adresata pisma.

W wydaniu tym zostały uwzględnione obowiązujące od 1.7.2015 r. zmiany wprowadzone do Kodeksu postępowania karnego ustawą z 27.9.2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2013 r. poz. 1247 ze zm.), ustawą z 20.2.2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 396), a także ustawą z 28.11.2014 r. o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka (Dz.U. z 2015 r. poz. 21) oraz do Kodeksu karnego ustawą z 20.2.2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 396), ustawą z 15.6.2018 r. o zmianie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 1467 ze zm.), ustawą z 6.12.2018 r. o zmianie ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 150), ustawą z 14.12.2018 r. o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 2399 ze zm.), ustawą z 19.7.2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1694 ze zm.), ustawą z 31.3.2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 568 ze zm.), ustawą z 19.6.2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19 (Dz.U. z 2020 r. poz. 1086 ze zm.), ustawą z 16.12.2020 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2021 r. poz. 155), ustawę z 18.11.2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz.U. z 2020 r. poz. 2320). Z tego też powodu został dodany nowy wzór, a inne zmieniono, uwzględniając obowiązujący stan prawny, co sprawia, że opracowanie jest aktualne.

Warszawa, 1.4.2021 r.

Ryszard A. Stefański

[Przejdź do księgarni →](#)